

ЗЕМЛЯНКО

Марія Сергіївна,

студентка юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Наливайко Олег Іванович,

кандидат юридичних наук, доцент,
старший науковий співробітник
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

КОРУПЦІЯ В УКРАЇНІ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Однією з найважливіших проблем, яку намагається вирішити українська влада є корупція, а точніше шляхи її подолання та протидія їй. Актуальність даної теми зумовлюється тим, що корупція провокує кризові явища, негативно впливає на економіку країни, а також перешкоджає налагодженню відносин між владою та громадянами країни. Слід зазначити, що корупція в Україні розвивається та розвиватиметься доти, доки серйозно нестабільною залишатиметься уся система управління.

Питання проблеми корупції піднімається у працях багатьох вчених та науковців, зокрема: Ю. Баулін, В. Борисов, О. Бусол, В. Гаращук, В. Голіна, Н. Кузнецова, О. Лемешко, В. Лукомський, В. Лунєєв, М. Мельник, А. Мізерій, А. Мухатаєв, Є. Невмержицький, В. Соловійов, М. Хавронюк, І. Чубенко та ін.

Згідно Закону України «Про запобігання корупції», корупція – це використання особою, наданих їй службових повноважень та пов'язаних із цим можливостей з метою одержання неправомірної вигоди [4]. У наш час найбільш характерними і поширеними формами прояву корупції є одержання неправомірної вигоди, підкуп державних і політичних діячів, чиновництва та ін. Можна сказати, що особливо широких масштабів корупція набуває у період кризи або розладу політичних режимів. Також, багато вчених та науковців співвідносять термін «корупція» з терміном «корозія», який перекладається як руйнування або роз'їдання. В Україні корупція виникла не на порожньому місці, ще далеко за роки незалежності. Вона планомірно вразила всю сферу державного управління, перетворившись на її характерну особливість, та призвела до викривлення характеру і стимулів соціально-економічного зростання. Незважаючи на те, що для запобігання корупції в країні існують низки законів, антикорупційні стратегії, а також Національне антикорупційне бюро України, можна сказати, що корупція з кожним днем

тільки зростає.

Сьогодні не відомі такі методи, які стовідсотково зможуть прибрати або знизити рівень корупції в країні. Якщо дивитись з формальної точки зору, якщо не буде держави не буде і корупції. Але все ж таки є країни в світі, в яких дії, які були направлені на подолання корупції призвели до успіхів. Це є підтвердженням того, що методи боротьби з корупцією існують.

До недоліків чинної в Україні системи соціального захисту громадян належать: надмірна забюрократизованість, складність процедур звернення громадян за призначенням соціальної допомоги чи наданням соціальних послуг.

Наведені недоліки дають підстави говорити про необхідність переосмислення державної соціальної політики, оскільки:

соціальна політика, зосереджена на простому перерозподілі, опускає людей, яким треба допомогти, до рівня звичайних пасивних одержувачів державної допомоги. Проте в такому разі відсутня належна увага до реальних людських потреб, пов'язаних не тільки із втратою доходів, а й з раціональною діяльністю та соціальними контактами.

концентрація соціальної політики на перерозподілі оминає увагою інші соціально важливі сфери державної політики, насамперед сімейну та освітню, які значною мірою орієнтовані на майбутнє.

соціальна політика перерозподілу дійшла меж своїх можливостей, проте від неї можливо запозичити певні принципи і, насамперед, солідарність. Говорячи про досвід переходу держави до соціальної політики розподілу, пропонуємо звернути увагу на соціальну реформу в Грузії, сутність якої полягає в більш ефективному розподілі коштів державного бюджету з урахуванням його загальних можливостей [1, с. 177].

Першими реальними діями (заходами), які допоможуть покращити ситуацію з питання корупції сьогодні можуть стати: посилення законів і їхнє виконання, тим самим підвищивши ризик покарання; створення економічних механізмів, які дозволяють посадовим особам збільшити свої доходи, не порушуючи правила і закони; посилення ролі ринків і конкуренції, тим самим зменшивши розмір потенційного прибутку від корупції.

Отже, сучасна антикорупційна політика повинна базуватися на таких чинниках: очищення влади, для того щоб позбутися спадщини колишньої влади, утвердивши демократичні цінності, верховенства права та права людини; запровадження жорсткого контролю над особами, наділеними владними повноваженнями, за їх доходами й видатками; проведення необхідних реформ з метою створення сприятливих умов для бізнесу; запровадження доброчесності в діяльності державних органів і вирішення питання щодо їх належного матеріального забезпечення; дієвий контроль з боку громадянського суспільства, незалежних засобів масової інформації, умовою чого є створення нормальної атмосфери у спілкуванні між громадянами та владою, їх прозорість в прийнятті рішень державних органів [2, с. 144-145].

Отже, щодо подальших досліджень у цій сфері, враховуючи, що процес

законодавчого реформування окремих інституцій, які є причетними до боротьби з корупцією, продовжується, вони будуть актуальними й надалі. Також затребуваними будуть наукові пошуки у сфері зміцнення міжнародного співробітництва у боротьбі з корупцією та участі у цьому процесі України.

Бібліографічні посилання:

1. Береза О.Д. Корупція у сфері державного управління як стримуючий фактор соціально-економічних реформ. *Державне управління: теорія та практика*. 2014. № 1. С. 173-180.
2. Луценко М.М. Корупція в Україні: сучасний стан і проблеми протидії. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2015. Вип. 15. С. 142-145.
3. Онищук О.О. Концептуальні засади запобігання та протидії корупції в Україні. *Адвокат*. 2010. № 9. С. 35-37.
4. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст. 2056.
5. Марчук М.П. Основні напрями державної політики щодо протидії корупції в Україні. *Молодий вчений*. 2016. № 3. С. 470-474.

КОТЛЯРОВ

Сергій Олександрович

курсант 3 курсу факультету
економіко-правової безпеки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Санакоев Дмитро Борисович

кандидат юридичних, наук, доцент,
завідувач кафедри фінансово-
економічної безпеки факультету
економіко-правової безпеки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Запобігання та протидія корупції, і кримінальної, і адміністративної, завжди перебувають під пильною увагою держави. З цього приводу науковці зазначають, що на сьогодні завдання боротьби з корупцією розглядаються як загальнодержавні та пріоритетні. Боротьба з корупцією вже вийшла з формальних меж, стала предметом постійної уваги керівництва держави, громадян-